

optegnelse, hvis indholds betydning kan omtvistes, — er det byen eller borgen, der ødelagdes?

Naar det videre hedder, at jeg regner, at ved denne borg vokser en lille by Opnøraa op, saa er det i modstrid med min fremstilling, ti navnet Opnøraa maa høre til sydbyen nede ved aen. At dette byanlæg er et bispe-anlæg er ikke direkte overleveret, men kan ses af stadsretten, der oplyser, at bispen havde jordskyld af byen, og adskilligt andet.

Det er næppe nødvendigt at fortsætte med yderligere imødegaaelser, naar landsarkivar Gribsvad ikke har forstaaet selve metoden. Men forbavsende er det, at han, selv om han ikke opfatter det egnsplanhistoriske og arkæologiske bevis, som er givet saavel for borgens anlæg som for »Oxevejens« unge alder, ikke anerkender det arkivalske bevis, som er ført for, at vejen mellem Haderslev og Flensborg til c 1490 gik over Bolderslev, saaledes at landstingpladsen ved Løgpold først kan være taget i brug c 1491, idet den før anlæget af den egentlige »Oxevej« fra Toldsted til Bau laa paa et praktisk talt utilgængeligt sted.

Landsarkivar Gribsvad har meget rigtigt gjort rede for, at bogen foruden en skildring af Aabenraas historie indeholder et forsøg paa at bringe orden i landets bebyggelseshistorie. Naar det henimod slutningen hedder, at det ikke er »umuligt, at der imellem kan være geniale glimt«, som vil »vise sig frugtbare, naar de tages op af dem, der formaar at tøjle fantasien«, saa forlanger jeg for min part ikke mere. Men gælder det ikke ogsaa om at kunne tøjle kritikken saadan, at den giver klar anvisning paa det, der kan godkendes, og det der maa forkastes. *Vilhelm Marstrand.*

Frederik IV's Frierrejse til Mecklenburg og Sachsen.

Under Forarbejderne til en Bog om Frederik IV's Italiensrejser, som jeg udgav 1933, stødte jeg paa en Del Breve og Relationer, som angaar hans Frierrejse som Kronprins 1695. Disse Arkivalier bestaar af 5 Relationer til Kong Christian V fra Hans Henrik Ahlefeldt, der som Prinsens »Oberkämmerer«

ledede Rejsen¹, 5 Breve fra samme til Oversekretær Thomas Balthasar v. Jessen og 2 til Gehejmeraad Conrad Reventlow. Dertil kommer et Brev til Kongen fra Chr. Siegfred v. Plessen stammende fra Tiden kort før Kronprinsens Rejse, samt Koncepterne til 2 Reskripter fra Christian V til Ahlefeldt. Hermed maa sammenholdes de korte Meddelelser om Breves Afsendelse og Modtagelse, der findes i Christian V's Dagjournal for 1695, (udgivet af E. Marquard i »Danske Magazin« 6. Rk. II, S. 112 ff.). Her findes ogsaa nogle Oplysninger om de Overvejelser, som var gaaet forud for Beslutningen om Prinsens Rejse.

Det ovennævnte utrykte Kildestof² har naturligvis ikke været ukendt for de Historikere, som har syslet med denne Periode af vor Historie, men synes dog ikke tilstrækkelig udnyttet. Edvard Holm holder sig saaledes i sin Biografi af Dronning Louise i Biogr. Lex. (1. Udg.) væsentlig til Andreas Hojers ikke helt paalidelige Fremstilling. Efter denne var Ægteskabet med Prinsesse Louise af Mecklenburg-Güstrow et Inklinationsparti, idet Kong Christian havde overladt til Prinsen selv at vælge sin Brud. Det sidste er, rent formelt taget, rigtigt nok; men af Brevene faar man det Indtryk, at han tog sin Beslutning under et stærkt Pres fra flere Sider.

Forberedelserne til Frierrejsen gaar tilbage til Slutningen af Aaret 1694, som det ses af Kongens Dagbog for dette Aar (udg. af Bricka i Danske Magazin 5. Rk. IV, S. 231 ff.). Den 20. November noterer Kongen, at han har spurgt sine Theologer, om Kronprinsen kan gifte sig med Kejserens Datter eller nogen anden katholsk Prinsesse; 25. November forelaa Theologernes Betænkning, som gik ud paa, at »det efter Guds Ord ej er tilraadeligt, hvilket med voris sentiment er conform«.

At der virkelig har været Tale om en Forbindelse med en Datter af Kejser Leopold I, bekræftes ved en Notits i Dagjournalen for Marts 1695, hvori det meddeles, at Kong Christian modtog Portrætter af »den romerske Konge« og den ældste kejser-

¹ Ahlefeldt var baade Kammerherre og Etatsraad (E. Nystrøm i Biogr. Lex. 2. Udg.); men disse Titler bruges ikke i Brevene.

² Kongehusets Arkiv (Rigsarkivet). Christian V, Kronprins Frederiks Opdragelse og Rejser.

lige Prinsesse, som den unge Reventlow¹ havde bragt med fra Wien. Den romerske Konge er Kejsers ældste Søn, den senere Kejser Joseph I. Der var nemlig samtidig stærkt Tale om et Ægteskab mellem ham og Prinsesse Sophie Hedevig. I denne Affære, der sædvanlig kaldes »Die grosse mariage Sache«, indtog Kongen mærkelig nok det modsatte Standpunkt. Han forestillede sin Datter, at hun maatte anse dette Ægteskab for »einen Beruf und Schickung des Allerhöchsten«; men Prinsessen bedyrede med Taarer, at hun ikke med rolig Samvittighed kunde ægte den romerske Konge, naar det blev forlangt, at hun skulde gaa over til den katholske Trosbekendelse. Forhandlingerne blev først endelig afbrudt i 1697.

Den 18. Januar 1695 holdt Kongen en Raadslagning »über Ihr. Königl. Hoheiten künftige, Gott gebe glückliche Vermählung« med sine mest betroede Raadgivere, Halvbroderen Ulrik Frederik Gyldenløve, Gehejmeraad Grev Conrad Reventlow, Gehejmeraad Chr. Siegfred v. Plessen og Oversekretær i Tyske Kancelli Th. B. Jessen. Man kom til det Resultat, at et Parti med en tysk Prinsesse af evangelisk-luthersk Trosbekendelse var at foretrække for alle andre »Eheallianzen«, selv med Sverige eller Huset Østrig, og følgende fyrstelige Huse blev bragt i Forslag: Mecklenburg, Sachsen-Weissenfels og Gotha, Hessen-Darmstadt, Württemberg og Baden-Durlach. Valget mellem disse skulde overlades til Hans Kgl. Højhed.

Sagen hvilede nu i nogle Maaneder, idet man vilde afvente en gunstigere Aarstid til Rejsen. Den 14. Maj skrev Kongen til sin Søster, Enkekurfyrstinde Anna Sophie af Sachsen, om hun vilde meddele ham sine Tanker om, hvilket af de foreslaaede Partier hun vilde anse for det bedste. Kongen lod hende dog forstaa, at han selv foretrak Mecklenburg-Güstrow eller Sachsen-Weissenfels. Herpaa svarede Kurfyrstinden, at hun med al Flid vilde erkyndige sig om Prinsessen af Weissenfels' »Beskaffenhed«; men hun fandt det just ikke lovende, at Hertugen efter sin Gemalindes Død havde giftet sig med en af hendes Kammerjomfruer,

¹ Chr. Ditlev Reventlow, Søn af Conrad Reventlow.

saa at Kronprinsen kunde faa Svigerinder, der kun havde Rang som Grevinder.

Dette Brev modtog Kongen 3. Juni, og da der ikke i de følgende Dage indløb andre Meddelelser fra Kurfyrstinden, og den bedste Aarstid snart kunde være forbi, besluttede Kongen 24. Juni, at Prinsen snarest skulde tiltræde sin Rejse til Tyskland, og skulde rejse incognito under Navn af Greve af Norden. Kongen medgav ham ogsaa en egenhændig Instruktion, som gik ud paa, at han først skulde rejse til Güstrow, og hvis han ikke der fandt, hvad han søgte, rejse til Lichtenburg i Sachsen, hvor Kurfyrstinde Anna Sophie boede, og raadføre sig med hende om de sachsiske Prinsesser; hvis der heller ikke der var noget for ham at gøre, skulde han rejse videre til Württemberg, Baden-Durlach og tilsidst til Hessen-Darmstadt. Hans Majestæt raadede sin Søn, »gantz wohlmeinend und väterlich« til ikke at se saa meget paa Skønhed som paa Gudsfrygt og Dyd. Instruktionen er formentlig identisk med en i Brevene omtalt Liste over giftefærdige tyske Prinsesser, som Kongen skulde have givet sin Søn med paa Rejsen.

Kronprins Frederik havde altsaa frit Valg mellem de Prinsesser, der stod paa Listen; men det spores tydeligt gennem Brevene, at der ved det danske Hof var et stærkt Ønske om, at Valget maatte falde paa en af Prinsesserne i Güstrow. Besøget i denne lille Residensstad blev særlig omhyggelig forberedt, idet Gehejmerraad Plessen, som selv var en mecklenburgsk Adelsmand, paatog sig den delikate Opgave at gaa i en hemmelig Mission til Güstrow for at sondere Forholdene. Hans Besøg fandt Sted den 8. Juni, altsaa et Par Uger før Prinsen modtog den omtalte Instruktion.

Hertug Gustav Adolf af Mecklenburg-Güstrow, der var gammel og svagelig, havde ingen Sønner, men ikke mindre end fire ugifte Døtre. Disses Giftermaal kunde altsaa let faa politisk Betydning. Man frygtede i Güstrow, at Hertugen af Mecklenburg-Schwerin skulde bemægtige sig Landet, naar Hertug Gustav Adolf døde, og søgte derfor Støtte hos Nabomagterne. Her

maatte navnlig Sverige, der siden den Westfalske Fred sad inde med Forpommern og Staden Wismar, komme i Betragtning, og der var allerede ankommet 200 svenske Soldater under det Paaskud, at de skulde arbejde med paa Byens Fæstningsværker. Plessens Opgave var at undersøge, om Hertugen var saaledes engageret med Nabomagterne, særlig Sverige, at man maatte frygte politiske Komplikationer ved et Ægteskab mellem den danske Kronprins og en af de Güstrowske Prinsesser.

Plessen gik frem med stor Forsigtighed; han slog sig ned i Bützow, et Par Mil fra Güstrow, og begyndte at »sondere«. Som mecklenburgsk Adelsmand var han godt kendt i Landet; men ved denne Lejlighed gjaldt det netop om at være ukendt; han laante derfor en anden mecklenburgsk Adelsmands Navn, Stratendorf. Det lykkedes ham snart at komme i Forbindelse med den ældste af Prinsesserne, Magdalene, og opnaa en Audiens paa tre Timer i hendes Appartement, hvorunder han ogsaa fik Lejlighed til at gøre sin *reverence* for de andre Prinsesser. Prinsesse Magdalene eller Malene, som hun sædvanlig kaldtes, var 35 Aar gammel og aspirerede ikke selv til at blive Kronprinsesse af Danmark; men hun vilde gerne være Mellemand for en af sine yngre Søstre. Hun udtalte med Beskedenhed, at et Ægteskab med en af Søstrene ikke frembød nogen særlig Fordel for Kronprins Frederik, og at de ikke udmærkede sig ved ekstraordinær Skønhed; men hun kunde indestaa for deres Guds frygt, Dyd og gode Sæder. Hvad det politiske angik, mente hun, at der ikke var nogen Fare; men for Sikkerheds Skyld lod hun Førsteministeren, Overpræsident Gans, kalde. Plessen forlangte, »dass man ihm reinen Wein einschänket und rund aus die Wahrheit sagte«, da Kongen af Danmark vilde tage det meget unaadigt op, hvis det bagefter viste sig, at han var blevet narret. Men Ministeren forsikrede »en foy d'homme d'honneur«, at Forhandlingerne med Sverige kun drejede sig om det eventuelle Formynderskab for Prinsesserne i Tilfælde af Hertugens Død. De svenske Soldater kunde man blive af med, naarsomhelst man vilde. Herefter skrev Plessen 9. Juni et Brev paa 16 Sider til Kongen, hvori han raader ham til at blive ved sin Intention. Næste Dag rejste han i Kongens

»ferneren Diensten« til Haag, hvor han skulde træffe Gesandten Chr. Lente.

Efter disse Forberedelser begav Prinsen sig 1. Juli 1695 paa Rejsen til Mecklenburg; han rejste incognito under Navn af Greve af Norden og med et lille Følge. Den kongelige Jagt »Elephanten« overførte Selskabet fra Giessør (Gedser) til Warnemünde i Løbet af fire Timer. Man mærkede straks, at Prinsen var ventet, idet der baade i Warnemünde og i Rostock var nogle »Enspændere« (ridende Bud) af Hertugens Garde, som skulde bringe Underretning om Prinsens Ankomst, for at man kunde berede ham en passende Modtagelse. Men da han ønskede at undgaa alle Ceremonier, blev Prinsens Hofmarskal Ludvig Statius v. Hahn sendt i Forvejen for at tale med Prinsesse Malene, medens Kronprinsen blev tilbage i en By et Par Mil fra Residensstaden og overnattede der. Prinsessen havde glædet sig til at modtage ham paa Slottet, men det kunde Hahn ikke gaa ind paa. Prinsen kom saa den næste Dag om Eftermiddagen til Güstrow, indlogerede sig i en Borgers Hus og kørte samme Aften til Slottet, hvor han først gjorde en ganske kort Visit hos Hertugen og derefter af Marskal Hahn, der var en gammel Bekendt af Hoffet, blev ført til Hertugindeus Gemak. Her fandt han alle fire Prinsesser forsamlede. I det paafølgende Taffel deltog Prinsens Kavalerer, medens Hertugen, som ikke befandt sig vel, blev i sine Værelser. Herrerne trak Sedler, hvorpaa Prinsessernes Navn var skrevet; man sad altsaa i »buntets Rad«, hvorved al *ceremonie* og *embarras* blev undgaaet.

Paa samme fornøjelige Maade gik de følgende Dage, idet man arrangerede »Promenader« og Dans om Aftenen; men Prinsen kunde ikke bestemme sig, hvilket Ahlefeldt forklarer med, at han ansaa det for »eine bedenkliche und schwere Sache sich vor ewig zu verbinden«. Han besluttede at fortsætte Rejsen til Sachsen for at raadføre sig med sine Fastre, de to Enke-Kurfyrstinder Anna Sophie og Vilhelmine Ernestine. Anna Sophie, der havde været gift med Kurfyrst Johan Georg III af Sachsen, boede i sin Enkestand paa Slottet Lichtenburg, og hendes Søster, der var Enke efter Kurfyrst Carl af Pfalz,

opholdt sig hos hende. De kunde give ham Oplysning om alle de Prinsesser, der stod paa Listen, og derefter vilde han lægge sin videre Rejseplan. Ahlefeldt, der optraadte som Greven af Nordens Staldmester, rejste forud for at høre, om Kurfyrstinderne var hjemme eller om de var taget til Dresden. Det viste sig, at de var i Dresden; men ogsaa der kunde man tale uforstyrret sammen, da den regerende Kurfyrstinde¹ var rejst til et Badested sammen med sin Svigerinde, Enken efter den nylig afdøde Kurfyrst Johan Georg IV.

Kronprinsen rejste altsaa 9. Juli fra Güstrow over Fehrbellin, Alt-Brandenburg og Wittenberg til Dresden. Men kort efter Afrejsen blev han indhentet af et Ekspresbud fra København, der bragte Melding om hans Broder Prins Christians Død. Dødsfaldet var saa meget mere sørgeligt, som den tyveaarige Prins var død i Udlandet fjernt fra Slægt og Venner. Han var rejst ud paa sin Kavalertur og agtede sig til Italien, men var kun naaet til Ulm, hvor han blev smittet af Smaakopper og døde 27. Juni. For at skaane Kronprinsen holdt man Dødsfaldet hemmeligt i nogle Dage, fortalte kun, at Broderen var syg, og lod ham lidt efter lidt forstaa, hvad der var sket. Foruden den Sorg, som Dødsbudskabet voldte ham, maatte Prinsen ogsaa være forberedt paa, at det vilde bringe Forstyrrelse i hans Rejseplaner. Det bekræftede sig ogsaa straks, da han kom til Dresden og fandt et Brev fra sin kongelige Fader, hvori det paalægges ham at vende hjem, da Kongen ikke finder det convenabelt, at han under disse Omstændigheder besøger flere Hoffer; dog tillades det ham paa Hjemvejen at aflægge et nyt Besøg i Güstrow.

Ogsaa Ahlefeldt fik en kongelig Skrivelse, hvori det befaledes ham at fremskynde Hjemrejsen saa meget som muligt. Prinsen var imidlertid meget uvillig hertil. Noget saadant tør Ahlefeldt naturligvis ikke skrive til Kongen; men han korresponderede ogsaa med Oversekretær Th. B. Jessen og med Gehejmeraad Conrad Reventlow, og i disse Breve er han mere aabenhjertig. Til Reventlow skriver han 19. Juli *en confidence*, at Prinsen er

¹ Christiane Eberhardine af Bayreuth, gift med Kurfyrst Friderich August (den Stærke).

surpreneret over denne Ordre, og at den har voldt ham Ærgrelse, især da han har visse Personer mistænkt for at have fremkaldt den ved deres *machines*. Herved sigtes uden Tvivl til Plessen, som næppe var uden Del i, at det blev henstillet til Prinsen at lægge Hjemrejsen over Güstrow. Han havde paa ingen Maade tabt sit Hjerte til Prinsesserne i Güstrow, end ikke til den næst- yngste, Prinsesse Louise, skønt han syntes bedre om hende end om de andre. Han vilde i hvert Fald først høre, hvad hans Tanter mente om de andre Prinsesser, som stod paa Listen.

Opholdet i Dresden trak ud til 23. Juli, og derefter fulgte Prinsen med de to Kurfyrstinder til Lichtenburg og tilbragte endnu nogle Dage der i fortroligt Samvær med disse kære Slægtninge. De Oplysninger, som han fik af dem, tydede ikke paa, at han gik tabt af noget ved at afbryde sin Rejse. Prinsesserne af Sachsen-Weissenfels var slet ikke velopdragne, og Kurfyrst Friederich August, som havde truffet dem paa Messen i Leipzig, havde givet en »wunderliche Beschreibung« af dem. Prinsesserne af Sachsen-Gotha var heller ikke af den Beskaffenhed, at man kunde gøre synderlig »Reflexion« paa dem. Prins Maximilian af Hannover havde haft til Hensigt at vælge en af dem til sin Brud; men efter at han havde set dem, havde han opgivet dette Forehavende. Prinsesserne af Baden-Durlach og af Hessen-Darmstadt fandt heller ikke »sonderliche Approbation« hos Tanterne, og en Württembergsk Prinsesse, som efter nogles Mening havde gode Qualiteter, kendte de ikke noget nærmere til.

Under disse Omstændigheder bestemte Prinsen sig til at vende tilbage til Güstrow og aabenbare Prinsesse Louise sin »zu Sie tragende Affection«, som Ahlefeldt udtrykker sig i et Brev til Jessen. Ahlefeldt lægger dog hverken overfor Jessen eller Reventlow Skjul paa, at Prinsen har taget sin Beslutning af to Grunde, som ikke har noget særligt med Affektion at gøre. Den ene var den, at der ikke ved de andre tyske Hoffer fandtes giftefærdige Prinsesser, som Tanterne turde anbefale; den anden tør Ahlefeldt ikke »betre til Pennen«; han vil vente med at omtale den, til han kan tale i Fortrolighed med sine Venner. Til sidst kan han dog ikke dy sig, men tilføjer en Efterskrift i Brevet til

Reventlow, hvori han antyder, at Prinsen har faaet det Indtryk, at Prinsesse Louise ikke vil volde ham *molestie*, hvis han skulde begaa et lille ægteskabeligt Fejltrin. *Sed hoc sub rosa*, tilføjer Ahlefeldt.

Rejsen til Güstrow blev denne Gang lagt over Havelberg og Perleberg, altsaa noget vestligere end forrige Gang. Ahlefeldt havde nemlig i Dresden hørt, at den brandenburgske Minister Danckelmann havde udtalt sin Forundring over, at Prinsen paa Nedrejsen var passeret gennem brandenburgsk Omraade uden at sende nogen Meddelelse til Berlin; og skønt han mente, at en saa erfaren Minister som Danckelmann burde forstaa, at en saadan »Abschickung« ikke var paa sin Plads, naar Prinsen rejste incognito i et ganske privat Anliggende, vilde han dog undgaa at støde Hoffet i Berlin. Den 2. August ankom Prinsen til Güstrow, hvor der var stor Glæde over det nye Besøg, som ikke kunde misforstaas. Nogle Mil fra Byen kom Oberschenk v. Waldau Prinsen imøde og bad ham indstændig om, at han denne Gang vilde bo paa Slottet, hvilket ogsaa blev modtaget, da der havde været »schlechte Bequemlichkeit« i hans forrige Logis.

Efter Ankomsten aabenbarede Kronprinsen sin *Intention* for Prinsesse Louise saavel som for Prinsesse Malene, der stadig gav Rollen som det unge Pars fortrolige. Derimod blev den officielle Henvendelse til Prinsessens Forældre opsat, til Prinsen havde faaet sin Faders udtrykkelige Samtykke til dette Skridt. At det vilde blive givet med Glæde, derom nærede man ganske vist ikke nogen Tvivl. Baade Ahlefeldt og Hahn vidste godt, at det vilde blive paaskønnet ved Hoffet i København, hvis det lykkedes dem at hidføre denne Løsning; men man maatte jo vise Kongen den skyldige Respekt, og Prinsen vilde ogsaa gerne vise sin Moder det Hensyn at underrette hende forud om det Valg, han havde truffet. Svaret kom omgaaende; Kongen skrev ikke blot til sin Søn, men sendte ogsaa 8. August fra Jægersborg et egenhændigt Brev til Ahlefeldt, hvori han udtaler, at han har »mit sonderbaren vergnügen vernommen, wie Sie (s: Seine Königl. Hoheit) die Princessin Louise von so guten qualitäten befunden, dass Sie selbige für Ihre künftige Gemahlin zu er-

wehlen, bis auf unseren Consens, in Gottes Nahmen entschlossen«. Han tvivler ikke om, at hans Søn har truffet sit Valg »aus sonderlicher göttlicher *direction*«, og tillader ham nu at bede Hertugen og Hertuginde om Prinsessens Haand og give hende den Ring, som han har givet sin højtelskede Søn med; derefter skal en særlig Sendelse afgaa til Güstrow.

Baade Hertugparret og hele Hoffet viste stor Glæde over det glimrende Parti, den lille Prinsesse havde gjort. Hun var fire Aar ældre end Kronprins Frederik, men var dog blevet foretrukket for den yngre Søster Augusta, der kun var 21 Aar gammel. Da Ahlefeldt, efter at den ekspres afsendte Lakaj den 10. August var kommet tilbage med Kongens Svar, næste Dag henvendte sig med »gebührendem Antrag« til Hertugen og Hertuginde, blev han modtaget med den største Høflighed og med Forsikringen om, at det hertugelige Hus følte sig overordentlig beæret ved denne Forbindelse. Derefter overrakte Prinsen Ringen til sin Brud og modtog af hendes Haand en Ring »von etwa gleicher Würde«.

Efter Kongens Ordre skulde Kronprinsen straks vende hjem; men Prinsessen vilde ikke saa hurtig give Slip paa den nylig vundne Skat. Hun overtalte sin Brudgom til at blive nogle Dage, skønt Bagagen og Tjenerskabet allerede var sendt ned til Kysten, hvor den kongelige Jagt laa sejlklar. Ahlefeldt gør sig megen Umage for at forklare Kongen, at den usædvanlige Ulydighed skyldes »die *charmes* von Hochgedachter Princessin«, ligesom han fortæller Jessen, at denne Gang har Kærligheden sejret over Pligten.

Frierrejsen endte saaledes til Kongeparrets og Plessens Tilfredshed. Den sidste fik i November det ærefulde Hverv at afhente Prinsessen med en Eskadre paa fem Skibe. Ved Hjemkomsten løb Eskadren ikke ind i Københavns Havn, men ankrede op uden for Gyldenlund, det lille Slot ved Øresund, som dengang bar Navn efter sin Bygherre Ulrik Frederik Gyldenløve, men senere blev kaldet Charlottenlund efter Prinsesse Charlotte Amalie, Christian VI's Søster. Her modtog Kronprins Frederik 1. December sin Brud og førte hende til Jægersborg, og 5. De-

cember blev Brylluppet fejret paa Københavns Slot¹. Ahlefeldt blev umiddelbart før Brylluppet, den 3. December, belønnet med Udnævnelsen til Gehejmeraad. En endnu større Udmærkelse blev Plessen til Del, idet han 17. December blev udnævnt til Elefantridder. Ifølge Andreas Hojer vakte dette nogen Forundring, da man ikke fandt, at hans Fortjenester var store nok til en saadan Udmærkelse, og han først tre Aar før var blevet Gehejmeraad. I Tyskland vakte det endog saa stor Misstemning, at en og anden regerende Herre ikke mere vilde bære Elefantordenen.

Reventlow synes, efter Ahlefeldts Breve at dømme, at have stillet sig meget køligt til den hele Affære. I et Brev af 27. Juli havde han spydigt bemærket, at det slet ikke havde overrasket ham, at Prinsen var vendt tilbage til Güstrow, da det jo stemmede med de Ordre, som var givet Ahlefeldt og Hahn. Dertil svarer Ahlefeldt, at Grevens Opfattelse er ganske fornuftig; men der er dog hændet et og andet, som har fremmet Sagen, og som han vil forklare mundtlig, naar de mødes igen. Sagen var den, at Prins Christians Død og den Vending, som Rejsen derved havde faaet, havde frembragt en Situation, hvor man kunde overlade Prinsen selv at træffe sit Valg og dog være sikker paa, at det gik i den Retning, som Kongen ønskede. Der var heller ikke andet at mærke paa Kronprinsen, end at han var tilfreds med Prinsessens Person og det trufne Valg.

Naar man sammenligner denne paa autentiske Kilder støttede Skildring med Andreas Hojers Beretning, vil man se, at den sidste indeholder adskillige Fejltagelser og Misforstaaelser. Brevene viser, at Rejsen ikke forløb saaledes, som Kronprins Frederik havde tænkt sig. Han følte sig overlistet af den drevne Diplomat Chr. Siegfred v. Plessen og glemte ham det ikke. Den Uvilje, som han senere viste mod ham, og som førte til hans Afskedigelse kort efter Tronskiftet, har uden Tvivl — i det mindste til Dels — sin Oprindelse fra Frierrejsen til Güstrow.

Fr. Weilbach.

¹ Brylluppet var, ifølge Andr. Hojer, blevet opsat nogle Uger paa Grund af Hertug Gustav Adolfs Død d. 26. Oktober.